

Datum: 2 december 2019

Geachte dames en heren,

Op 5 december 2019 behandelt u de tijdens het Algemeen Overleg Mensenhandel de Voortgangsnota over de aanpak van Mensenhandel. Ook bij de begroting van Justitie en Veiligheid hebben we al aandacht voor de aanpak van mensenhandel gevraagd.

Rijk kan belemmeringen voor gemeenten wegnemen

Mensenhandel is in toenemende mate een aandachtspunt voor gemeenten, waarbij er stappen worden gezet in de training van medewerkers, vorming van beleid en het opstarten en door ontwikkelen van overleggen. Dit is de conclusie van een rapportage over een enquête over mensenhandel die de VNG onlangs samen met het landelijke coördinatiecentrum voor mensenhandel (CoMensha) heeft gehouden onder gemeenten.

Daarnaast geeft de rapportage zicht op waar nog inzet nodig is, waar belemmeringen zitten voor gemeenten en waarvoor een appel op het Rijk moet worden gedaan. Het gaat met name om:

Het vergroten van zicht op de aard en omvang van mensenhandel; Het verbeteren van samenhang op regionale en landelijke ketensamenwerking om de aanpak van mensenhandel te borgen; Het creëren van (bestuurlijke) urgentie voor ontwikkeling aanpak van verschillende vormen (o.a. arbeids- en criminele uitbuiting) van mensenhandel; * Het voorzien in toereikende financiering hiertoe waarmee ook continuering (projectmatige) aanpak is geborgd.

Informatiedeling

Daarnaast zijn er belemmeringen op het gebied van informatiedeling die de aanpak van mensenhandel in de weg staan. Daarom is het voor gemeenten belangrijk dat er handelingsperspectief komt voor AVG- en andere privacy/gegevensdeling gerelateerde vraagstukken, zoals ook al wordt opgemerkt in de nieuwe slachtoffermonitor van de Nationaal Rapporteur.

Langjarig commitment is nodig

Het is een langjarig proces om te komen tot een goed vormgegeven aanpak van mensenhandel. Dat vraagt op de eerste plaats dat het Kabinet meerjarig en met prioriteit in de aanpak van mensenhandel investeert. Kennisontwikkeling, onder andere door meer onderzoek naar aard en omvang en met ruimte om te leren en verbeteren, staat daarbij voorop, evenals het verschaffen van helderheid over informatiedeling. Willen gemeenten verder stappen kunnen zetten, dan is die ondersteuning noodzakelijk. Alleen dan, alleen met een sterke verbinding tussen zorg en veiligheid en alleen met langdurige en uitgebreide facilitering kunnen gemeenten aan hun opgaven invulling geven.

Voor gemeenten zelf geldt dat het bewustzijn op het voorkomen van mensenhandel nog groter moet worden. Ook dient de deskundigheid toe te nemen, waarbij gemeenten moeten aansluiten op de persoonsgerichte aanpak zorg en veiligheid en binnen bestaande structuren. Ook voor

gemeenten is dat een proces van lange adem, dat veel inzet vraagt. Het is daarom niet wenselijk als dit proces door ontoereikende prioriteitstelling van het Kabinet voortijdig stopt.

VNG pleit voor vier maatregelen

Daarom roept de VNG in aanvulling op het voorafgaande op de volgende maatregelen te treffen en met prioriteit en meerjarig te investeren in de aanpak van mensenhandel, om:

Het urgentiebesef en het kennisniveau omhoog te brengen, o.a. door onderzoek naar aard en omvang mensenhandel en het verhelpen van blokkades in de informatiedeling; 2. Gemeenten beter te ondersteunen in hun opgaven door voortzetting van het ondersteuningsproject door de VNG, minimaal tot en met 2022; 3. Regionale projectleiders te faciliteren, die gemeenten en regio's direct kunnen helpen bij het ontwikkelen van beleid en van regionale samenwerking; 4. Met de VNG te onderzoeken hoe de governance op de aanpak beter vorm kan krijgen, er meer coördinatie op de aanpak kan ontstaan en de persoonsgerichte aanpak vanuit een verbinding tussen zorg en veiligheid kan worden versterkt. Daarmee hopen we het proces dat nu volop in gemeenten op gang is gebracht verder te helpen en een aantal obstakels te verhelpen.